EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 25.4.2025.
COM(2025) 166 final

# KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

## Gada ziņojums par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/1925 par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē un ar ko groza Direktīvas (ES) 2019/1937 un (ES) 2020/1828 (Digitālo tirgu akts)

# I. IEVADS

(1) Šis ziņojums ir adresēts Eiropas Parlamentam un Eiropas Savienības Padomei. Tajā ir izklāstītas darbības, ko Eiropas Komisija (turpmāk "Komisija)" 2024. gadā veikusi saistībā ar Regulu (ES) 2022/1925[1] (Digitālo tirgu akts, turpmāk "DTA"), kā paredzēts DTA 35. pantā[2].

(2) Pirmais gada ziņojums par Komisijas darbībām saistībā ar DTA tika pieņemts 2024. gada 6. martā[3]. Pirmajā gada ziņojumā Komisija galvenokārt ziņoja par 2023. gada septembrī pieņemtajiem lēmumiem par vārtziņu statusa piešķiršanu sabiedrībām *Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta* un *Microsoft*.

(3) Komisija 2024. gadā maijā piešķīra vārtziņa statusu uzņēmumam *Booking* attiecībā uz tā *Booking.com* tiešsaistes starpniecības pakalpojumu un aprīlī attiecināja uzņēmuma *Apple* vārtziņa statusu uz vēl vienu platformas pamatpakalpojumu – tā operētājsistēmu *iPadOS*.

(4) Komisija arī pabeidza četras tirgus izpētes, no kurām dažas tika sāktas 2023. gadā. 2023. gadā sāktās izpētes attiecas uz atspēkojumiem, ko uzņēmumi iesnieguši kopā ar paziņojumiem, kuros apgalvots, ka, neraugoties uz to, ka tie atbilst statusa noteikšanas robežvērtībām, tie neatbilst prasībām, kurām jābūt izpildītām, lai tiem noteiktu vārtziņa statusu. Šīs izpētes, kā arī *iPadOS* statusa kvalitatīvas noteikšanas process ietvēra lūgumu sniegt Digitālo tirgu padomdevējas komitejas (*DMAC*) ekspertu atzinumu[4].

(5) 2024. gadā sākās DTA īstenošanas un izpildes posms, un par atbilstības nodrošināšanas termiņu tika noteikts 2024. gada 7. marts tiem vārtziņa statusiem, kas piešķirti 2023. gada 5. septembrī. Komisija iesaistījās regulatīvajā dialogā ar visiem izraudzītajiem vārtziņiem un sāka sešas neatbilstības izpētes attiecībā uz trim vārtziņiem – *Alphabet, Apple* un *Meta*. Divās procedūrās Komisija sniedza sākotnējos konstatējumus[5]. Turklāt Komisija ir paziņojusi par sākotnējiem izpētes pasākumiem attiecībā uz uzņēmumu *Amazon*[6].

(6) Komisija arī sāka divas procedūras, lai precizētu uzņēmuma *Apple* sadarbspējas pienākumus saskaņā ar Digitālo tirgu aktu, un sniedza sākotnējos konstatējumus, kā arī lūdza trešām personām sniegt atsauksmes par pasākumiem, kas *Apple* būtu jāveic, lai nodrošinātu efektīvu sadarbspēju[7].

(7) Līdztekus uzraudzības un izpildes nodrošināšanas darbībai Komisija rīkoja daudzas sanāksmes ar vārtziņiem un ar plašu ieinteresēto trešo personu loku, tai skaitā komerciālajiem lietotājiem, izstrādātājiem, tiem, kuri konkurē ar vārtziņiem, kā arī tirdzniecības apvienībām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un klientu

[1] OV L 265, 12.10.2022., 1.–66. lpp.
[2] DTA 35. pantā noteikts, ka Komisijai ir jāiesniedz gada ziņojums par DTA īstenošanu un panākumiem tā mērķu sasniegšanā. Šis ir otrais šāda veida ziņojums, kas aptver Digitālo tirgu akta otro piemērošanas gadu.
[3] Ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. Gada ziņojums par Digitālo tirgu aktu (Regulu (ES) 2022/1925), COM(2024) 106 final.
4 *DMAC* palīdz Komisijai īstenošanas aktu pieņemšanā saskaņā ar DTA. Tā ir klasificēta kā komiteja saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 un darbojas saskaņā ar tās reglamentu. *DMAC* bija iesaistīta visās četrās tirgus izpētēs un tika sasaukta 2024. gada 1. februārī, 20. martā un 4. oktobrī.
[5] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-meta-over-its-pay-or-consent-model-breach-digital-markets-act-2024-07-01_en un https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-apple-and-opens-additional-non-compliance-investigation-2024-06-24_en.
[6] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-opens-non-compliance-investigations-against-alphabet-apple-and-meta-under-digital-markets-2024-03-25_en.
[7] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-starts-first-proceedings-specify-apples-interoperability-obligations-under-digital-2024-09-19_en un https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-seeks-feedback-measures-apple-should-take-ensure-interoperability-under-digital-markets-2024-12-19_en.

pārstāvjiem. Komisija arī organizēja vairākus atbilstības nodrošināšanas seminārus, kas ieinteresētajām personām deva iespēju gūt ieskatu par vārtziņu atbilstības risinājumiem. Turklāt Digitālo tirgu akta augsta līmeņa grupa ("ALG") nolēma izveidot trīs tematiskās apakšgrupas datu, sadarbspējas un mākslīgā intelekta jomā un 2024. gadā rīkoja vairākas sanāksmes. Tas atviegloja sadarbību un veicināja sadarbības dialogu ar Eiropas regulatoru kopienu[8].

(8) Turpmākajās iedaļās ir sniegts visaptverošs pārskats par to, kā Komisija īsteno Digitālo tirgu aktu, un par panākumiem tā mērķu sasniegšanā 2024. gadā. II iedaļā ir ziņots par vārtziņa statusa noteikšanu un citām ar uzraudzību nesaistītām darbībām. III iedaļā ir izklāstīta vārstiņu atbilstības uzraudzība. IV iedaļā ir aplūkotas ziņošanas prasības vārtziņiem attiecībā uz patērētāju profilēšanas praksi. V iedaļā ir sīki aprakstīta sadarbība un koordinācija starp Komisiju un valstu iestādēm. Visbeidzot, VI iedaļā ir aprakstīts ALG veiktais darbs.

## II. VĀRTZIŅA STATUSA NOTEIKŠANA UN CITAS AR UZRAUDZĪBU NESAISTĪTAS DARBĪBAS

### 1. Paziņojumi, statusa noteikšana un tirgus izpēte

(9) Saskaņā ar DTA 3. panta 3. punktu uzņēmumiem ir jāpaziņo Komisijai, ja to sniegtie platformas pamatpakalpojumi atbilst DTA 3. panta 2. punktā noteiktajām robežvērtībām. Tomēr saskaņā ar DTA 3. panta 5. punktu uzņēmumi, kuri atbilst šīm robežvērtībām, var iesniegt pietiekami pamatotus argumentus par to, kāpēc tiem nebūtu jānosaka vārtziņa statuss.

(10) Komisija 2024. gadā saskaņā ar DTA 3. panta 3. punktu[9] saņēma paziņojumus no uzņēmumiem *Booking*, *ByteDance* un *X*.

(11) Uzņēmums *Booking* 2024. gada 1. martā paziņoja Komisijai, ka tas atbilst DTA 3. panta 2. punktā noteiktajām robežvērtībām attiecībā uz tā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu *Booking.com*. Rezultātā 2024. gada 13. maijā Komisija noteica *Booking* vārtziņa statusu attiecībā uz minēto pamatplatformas pakalpojumu[10]. *Booking* pienākums ievērot DTA sākās 2024. gada 14. novembrī, t. i., sešus mēnešus pēc tam, kad tam noteica vārtziņa statusu[11].

(12) Uzņēmums *ByteDance* 2024. gada 1. martā paziņoja Komisijai, ka tas atbilst DTA 3. panta 2. punktā noteiktajām robežvērtībām attiecībā uz tā tiešsaistes reklāmas pakalpojumu *TikTok Ads*. *ByteDance* arī iesniedza atspēkojošu pieprasījumu un saskaņā ar DTA 3. panta 5. punktu apgalvoja, ka *TikTok Ads* nav kvalificējams kā svarīga vārteja starp komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem. Komisija 2024. gada 13. maijā pieņēma *TikTok* iesniegto atspēkojumu attiecībā uz tā tiešsaistes reklāmas pakalpojumu *TikTok Ads*. Atspēkojums tika tieši pieņemts 45 darba dienu laikā, jo uzņēmums pierādīja, ka tā pakalpojums neatbilst DTA 3. panta 1. punkta prasībām[12].

(13) 2024. gada 1. martā uzņēmums *X* iesniedza paziņojumu saistībā ar savu tiešsaistes

[8] Digitālo tirgu akta augsta līmeņa grupā ietilpst šādas regulatoru struktūras un tīkli: Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde (*BEREC*), Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs un Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAU/EDAK), Eiropas Konkurences tīkls (EKT), Patērētāju tiesību aizsardzības sadarbības tīkls (*CPC*) un Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa (*ERGA*).

[9] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/latest-news_en.

[10] Komisijas lēmums lietā *DMA*.100019 – *Booking* – Tiešsaistes starpniecības pakalpojumi –Vertikālās nozares: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4360/OJ.

[11] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/booking-must-comply-all-relevant-obligations-under-digital-markets-act-2024-11-14_en.

[12] Lieta *DMA*.100042 – *ByteDance* – tiešsaistes reklāmas pakalpojumi: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100042_134.pdf.

sociālās tīklošanās pakalpojumu *X* un savu tiešsaistes reklāmas pakalpojumu *X Ads*; abiem paziņojumiem bija pievienoti atspēkojumi, kuros apgalvots, ka pat tad, ja būtu sasniegtas attiecīgās robežvērtības, *X* nebūtu kvalificējams kā svarīga vārteja starp komerciālajiem lietotājiem un galalietotājiem[13]. Komisija 2024. gada 13. maijā pieņēma lēmumu tieši pieņemt atspēkojumu attiecībā uz *X Ads*[14] un ar atsevišķu lēmumu sāka tirgus izpēti saskaņā ar DTA 17. panta 3. punktu, lai novērtētu, vai tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumam *X* būtu jāpiešķir vārtziņa statuss[15]. Pēc padziļinātas tirgus izpētes[16] Komisija 2024. gada 16. oktobrī secināja, ka tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojums *X* nav svarīga vārteja komerciālajiem lietotājiem galalietotāju sasniegšanai. Tāpēc Komisija nolēma piekrist atspēkojumam, nevis noteikt vārtziņa statusu uzņēmumam *X*[17]. Lēmums tika pieņemts 2024. gada 4. oktobrī pēc *DMAC* sanāksmes, kurā tika sniegts pozitīvs atzinums par lēmumu.

(14) Komisija 2024. gadā pabeidza arī atspēkojumu tirgus izpētes, ko tā bija sākusi 2023. gada 5. septembrī, lai noteiktu, vai *Apple* būtu jānosaka par vārtzini ziņojumapmaiņas platformai *iMessage* un vai *Microsoft* būtu jānosaka par vārtzini pakalpojumiem *Bing*, *Edge* un *Microsoft Advertising*. Pēc padziļinātas tirgus izpētes Komisija nolēma nenoteikt *Apple*[18] un *Microsoft*[19] par šo pakalpojumu vārtziņiem. Lēmumi tika pieņemti 2024. gada 1. februārī pēc *DMAC* sanāksmes, kurā tika sniegts pozitīvs atzinums par lēmumiem.

(15) Turklāt, pamatojoties uz 2023. gada septembrī sākto padziļināto tirgus izpēti, Komisija 2024. gada 29. aprīlī noteica uzņēmumu *Apple* par vārtzini tā platformas pamatpakalpojumam *iPadOS*[20]. Lēmums tika pieņemts 2024. gada 20. martā pēc *DMAC* sanāksmes, kurā tika sniegts pozitīvs atzinums par lēmumu. *Apple* pienākums ievērot DTA sākās 2024. gada 4. novembrī, t. i., sešus mēnešus pēc vārtziņa statusa piešķiršanas.

(16) Kad *Booking* tika noteikts par vārtzini tā tiešsaistes starpniecības pakalpojumam (*Booking.com*) un *Apple* – tā operētājsistēmai (*iPadOS*), kopējais noteikto vārtziņu skaits 2024. gadā palielinājās no sešiem līdz septiņiem uzņēmumiem, bet izraudzīto platformas pamatpakalpojumu skaits sasniedza 24, salīdzinot ar iepriekšējiem 22 pamatpakalpojumiem[21].

(17) 2024. gadā Komisija bija puse trīs atcelšanas prasībās, ko *ByteDance*, *Meta* un *Apple* 2023. gada novembrī iesniedza pret attiecīgajiem lēmumiem par to vārtziņa statusa noteikšanu. Attiecībā uz *ByteDance* apelācijas sūdzību Vispārējās tiesas priekšsēdētājs 2024. gada februārī noraidīja *ByteDance* pieteikumu par pagaidu noregulējumu un 2024. gada jūlijā Vispārējā tiesa apstiprināja Komisijas lēmumu par *ByteDance*

---

[13] DTA gada ziņojuma nākamajā iedaļā ir izvērtēts, kā Komisija ir reaģējusi uz atspēkojuma iesniegumu. Sīkāku informāciju skatīt: *Market investigations and rebuttals* (Tirgus izpēte un atspēkojumi).

[14] Lieta *DMA*.100232 – *X* – tiešsaistes reklāmas pakalpojumi: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100232_44.pdf.

[15] Lieta *DMA*.100041 – *X* – tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojums: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100041_631.pdf.

[16] Tai skaitā platformas *X* komerciālo lietotāju un citu tiešsaistes sociālās tīklošanās pakalpojumu sniedzēju ieguldījums.

[17] Šis lēmums vēl nav publicēts.

[18] Lieta *DMA*.100022 – *Apple* – numurneatkarīgi starppersonu sakaru pakalpojumi: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100022_2757.pdf.

[19] Lietas *DMA*.100015 – *Microsoft* – tiešsaistes meklētājprogrammas; *DMA*.100028 – *Microsoft* – tīmekļa pārlūkprogrammas; *DMA*.100034 – *Microsoft* – tiešsaistes reklāmas pakalpojumi: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100015_700.pdf.

[20] Komisijas lēmums lietā *DMA*.100047 – *Apple* – *iPadOS*: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4374/oj.

[21] Attiecīgo vārtziņu un platformas pamatpakalpojumu shematisku atspoguļojumu sk. šajā saitē uz Digitālo tirgu akta tīmekļa vietni: https://digital-markets-act.ec.europa.eu/gatekeepers_en.

vārtziņa statusa noteikšanu paātrinātā procedūrā[22]. 2024. gada septembrī *ByteDance* iesniedza apelācijas sūdzību par Vispārējās tiesas lēmumu atstāt spēkā tā vārtziņa statusa noteikšanu[23].

(18) Turklāt Komisija darbojas kā atbildētāja divās citās notiekošās tiesvedībās saistībā ar: i) prasību, ko *ByteDance* advokāts iesniedza savā vārdā 2024. gada augustā, apstrīdot Komisijas lēmumu noraidīt pieteikumu par piekļuvi dokumentiem saistībā ar *ByteDance* vārtziņa statusa noteikšanu[24], un ii) prasību, ko *Opera* 2024. gada jūlijā Vispārējā tiesā cēla par to, ka *Microsoft* netika noteikts vārtziņa statuss attiecībā uz tīmekļa pārlūkprogrammu *Edge*[25].

## 2. Citas ar uzraudzību nesaistītas darbības

(19) Kopš Digitālo tirgu akta pieņemšanas Komisija ir pievērsusi lielu uzmanību izpētes instrumentu uzlabošanai. Komisija 2024. gada 30. aprīlī ieviesa DTA trauksmes celšanas rīku[26], kas ir līdzīgs tam, kurš pieejams pretmonopola noteikumu un Regulas (ES) 2022/2065 ("Digitālo pakalpojumu akts") izpildes nodrošināšanai. Šis rīks ļauj personām privāti un konfidenciāli sniegt informāciju par to, ka vārtziņi, iespējams, nepilda savus pienākumus saskaņā ar Digitālo tirgu aktu[27]. 2024. gadā Komisija ar šī rīka starpniecību saņēma 20 iesniegumus.

(20) Sabiedrības iesaistei Komisija uztur un regulāri atjaunina Digitālo tirgu akta tīmekļa vietni[28]. Šajā tīmekļa vietnē ir sniegta pamatinformācija par DTA, iekļauta ar DTA saistīto Komisijas oficiālo aktu meklēšanas funkcija un jautājumu un atbilžu sadaļa, kas bieži tiek atjaunināta[29], kā arī ietverti visi paziņojumi presei. Komisija, izmantojot savus sociālo mediju kontus, arī informē par norisēm, kas saistītas ar DTA[30].

(21) Komisija 2024. gadā noslēdza līgumus par deviņiem ar DTA saistītiem pētījumiem, ekspertu konsultāciju pakalpojumiem vai izmēģinājuma projektiem.

# III. VĀRTZIŅU ATBILSTĪBAS UZRAUDZĪBA

## 1. Uzraudzības darbība

(22) Vārtziņiem ir jāievēro DTA 5., 6., 7., 14. un 15. pantā noteiktie pienākumi. Atbilstības prasība stājas spēkā tūlīt pēc vārtziņa statusa noteikšanas – attiecībā uz pienākumu informēt Komisiju par koncentrāciju (DTA 14. pants) – un ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc statusa piešķiršanas – attiecībā uz pienākumiem un aizliegumiem, kas paredzēti DTA 5., 6. un 7. pantā (saskaņā ar DTA 3. panta 10. punktu) un 15. pantā. Uzņēmumiem, kuriem vārtziņa statuss noteikts 2023. gada 5. septembrī, minētais sešu

[22] Lieta T-1077/23 R *Bytedance*/Komisija, OV C, C/2024/476, 3.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2317/oj un lieta T-1077/23, *Bytedance*/Komisija, OV C, C/2024/476, 3.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/476/oj.
[23] Lieta C-627/24 P, *Bytedance*/Komisija, OV C, C/2024/6639, 11.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6639/oj.
[24] Lieta T-433/24, *Batchelor*/Komisija, OV C, C/2024/6103, 21.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6103/oj.
[25] Lieta T-357/24, *Opera Norway*/Komisija, OV C, C/2024/5640, 30.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5640/oj.
[26] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/whistleblower-tool_en.
[27] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-launches-whistleblower-tools-digital-services-act-and-digital-markets-act-2024-04-30_en.
[28] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/index_en.
[29] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/about-dma/questions-and-answers_en.
[30] Komisijas ziņām un ziņojumiem par DTA var sekot, izmantojot vairākus kontus: https://www.instagram.com/DigitalEU/; https://www.linkedin.com/showcase/digital-eu/; https://twitter.com/DigitalEU; https://www.youtube.com/c/DigitalEU; https://www.facebook.com/DigitalEU; https://www.linkedin.com/showcase/dg-competition; https://twitter.com/EU_Competition; https://www.youtube.com/@dgcompetition44.

mēnešu periods beidzās 2024. gada 7. martā. Ņemot vērā vēlāk – 2024. gada 29. aprīlī – notikušo vārtziņa statusa piešķiršanu attiecībā uz *iPadOS*, uzņēmumam *Apple* līdz 2024. gada 4. novembrim arī bija jāievēro DTA attiecībā uz minēto platformas pamatpakalpojumu, savukārt uzņēmumam *Booking*, kuram vārtziņa statuss tika piešķirts 2024. gada 13. maijā, līdz 2024. gada 14. novembrim bija jāievēro DTA attiecībā uz platformu *Booking.com*.

(23) Sešu mēnešu laikā pēc statusa noteikšanas visi vārtziņi iesniedza atbilstības ziņojumus, kā noteikts DTA 11. pantā, kā arī neatkarīgi revidētus aprakstus par visiem patērētāju profilēšanas paņēmieniem, kas tiek izmantoti to platformas pamatpakalpojumos vai to starpā, kā noteikts DTA 15. pantā. Saites uz šo dokumentu nekonfidenciālajām versijām ir publicētas Komisijas DTA tīmekļa vietnē[31]. Nākamie atkārtotie vārtziņu atbilstības ziņojumi bija jāiesniedz līdz 2025. gada 7. martam[32]. Šajos ziņojumos būtu jāiekļauj vārtziņu atbilstības pasākumu atjauninājumi.

(24) Komisija ir novērtējusi visus 2024. gadā saņemtos atbilstības ziņojumus un kopā ar vārtziņiem veikusi turpmākus pasākumus saistībā ar to saturu. Komisija 2024. gada martā organizēja sešus atbilstības nodrošināšanas seminārus ar ieinteresētajām personām, proti, vienu katram no tiem vārtziņiem, kuriem 2023. gada 5. septembrī tika noteikts vārtziņa statuss. 2024. gada novembrī tika organizēts vēl viens seminārs uzņēmumam *Booking* pēc tā vārtziņa statusa piešķiršanas 2024. gada maijā. Semināru mērķis bija piedāvāt trešām personām iespēju lūgt vārtziņiem skaidrojumus un sniegt tiem atgriezenisko saiti par to atbilstības nodrošināšanas risinājumiem. Visi semināri bija pieejami sabiedrībai, un priekšroka dalībai klātienē tika dota komerciālajiem lietotājiem, pilsoniskajai sabiedrībai un uzņēmēju apvienībām. Semināri tika arī darīti pieejami tiešsaistē. Visu 2024. gadā notikušo semināru ieraksti ir pieejami Komisijas Digitālo tirgu akta tīmekļa vietnē[33].

(25) Papildus atbilstības nodrošināšanas semināriem un darbam ar atbilstības ziņojumiem[34] Komisija pastāvīgi sadarbojās ar vārtziņiem un ieinteresētajām trešām personām, izmantojot dažādus kanālus, lai uzraudzītu un novērtētu atbilstību. Tas ietvēra divpusējas sanāksmes un tehniskus seminārus, kuros piedalījās vārtziņu un ieinteresēto trešo personu pārstāvji. Turklāt Komisija nosūtīja informācijas pieprasījumus vārtziņiem un trešām personām. Tā arī neatlaidīgi mudināja vārtziņus tieši sadarboties ar tirgus dalībniekiem un uzsvēra, ka šī iesaiste ir svarīga daļa no vārtziņu faktiskās atbilstības pierādīšanas.

(26) Komisija uzraudzīja, kā vārtziņi ir īstenojuši DTA 28. panta prasības, kas nosaka, ka vārtziņiem ir jāievieš atbilstības nodrošināšanas funkcija, kurai jābūt neatkarīgai no vārtziņa darbības funkcijām un kuras sastāvā jābūt vienai vai vairākām atbilstības nodrošināšanas amatpersonām ar pietiekamām pilnvarām, statusu un resursiem, lai varētu uzraudzīt vārtziņu atbilstību DTA un konsultēt viņus par to. Visi noteiktie vārtziņi iecēla atbilstības nodrošināšanas amatpersonas saskaņā ar DTA 28. pantā noteiktajiem principiem un paziņoja Komisijai sīkāku informāciju. Komisija 2024. gadā rīkoja divas klātienes sanāksmes ar katra vārtziņa atbilstības nodrošināšanas amatpersonām. Šo sanāksmju mērķis bija panākt, lai Komisija saprastu, kā tika izveidota un organizēta atbilstības nodrošināšanas funkcija, un izvērtētu notiekošo regulatīvo dialogu. Visbeidzot, lai atbalstītu iespējamās izpildes nodrošināšanas darbības, Komisija 2024. gadā pieņēma dokumentu saglabāšanas

[31] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports un https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/consumer-profiling-reports.
[32] Tas neattiektos uz uzņēmumu *Booking*, kuram ziņojums būtu jāiesniedz 2024. gada 14. novembrī.
[33] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/events/workshops_en.
[34] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports.

rīkojumus, proti, pieprasīja sešiem vārtziņiem – *Alphabet*, *Amazon*, *Apple*, *Meta*, *Microsoft* un *Booking* – saglabāt dokumentus, kurus varētu izmantot, lai novērtētu vārtziņu atbilstību konkrētiem DTA noteiktajiem pienākumiem[35].

## 2. Konstatējumi par atbilstību DTA 5., 6. un 7. pantam[36]

(27) Šajā iedaļā ir izklāstīti Komisijas konstatējumi par tematiem, uz kuriem attiecas DTA 5., 6. un 7. pants, un tās veiktie pasākumi. Turpmāk sniegtie piemēri nav izsmeļoši, bet apraksta svarīgākos gadījumus, kad Komisija ir rīkojusies saistībā ar atbilstību DTA.

### a) Lietotājiem tiek piešķirta kontrole pār saviem datiem

(28) DTA ir atzīta datu nozīme digitālajos tirgos un uzsvērts, ka datu uzkrāšana pie vārtziņiem un ierobežota piekļuve datiem to konkurentiem var samazināt sāncensību, galalietotāju izvēles iespējas attiecībā uz saviem datiem un mazināt inovāciju. Īpaši attiecībā uz sāncensību DTA ir paskaidrots, ka datu uzkrāšana, ko vārtziņi veic, izmantojot savus platformas pakalpojumus, var radīt šķēršļus ienākšanai tirgos, kuros darbojas šie vārtziņi. Citiem vārdiem sakot, datu uzkrāšana jauniem tirgus dalībniekiem var apgrūtināt pakalpojumu piedāvāšanu šajos tirgos.

(29) Līdzīgā veidā sāncensību var apdraudēt arī vārtzinis, kas ierobežo pārslēgšanos vai daudzviesošanu, piemēram, neļaujot galalietotājiem pārnest savus datus. Šādi ierobežojumi, piemēram, var apgrūtināt galalietotāju pāreju no viena iedibināta sociālo mediju tīkla uz jaunu tīklu, jo viņi baidās, ka šajā procesā tiks zaudēti kontakti vai pašu saturs. DTA mērķis ir risināt šos jautājumus, nodrošinot galalietotājiem lielāku izvēli attiecībā uz to, kā tiek izmantoti viņu dati un kā viņi tos vēlas izmantot, vienlaikus nodrošinot, ka komerciālajiem lietotājiem ir labāka piekļuve datiem, ko tie ģenerē, izmantojot platformas pamatpakalpojumus.

(30) Saskaņā ar DTA 5. panta 2. punktu vārtziņiem ir jāīsteno pasākumi, kas ļauj galalietotājiem izvēlēties, vai viņi piekrīt savu datu kombinēšanai un/vai savstarpējai izmantošanai vārtziņu pakalpojumos. Komisija 2024. gada 25. martā nolēma sākt neatbilstības izpēti attiecībā uz *Meta* saistībā ar šo pienākumu[37]. Izpētē tiek novērtēts, vai uzņēmuma *Meta* uz reklāmu balstītais uzņēmējdarbības modelis "piekrīti vai maksā" atbilst tā pienākumam saņemt lietotāju piekrišanu ikreiz, kad *Meta* plāno kombinēt vai savstarpēji izmantot galalietotāju personas datus dažādos *Meta* pakalpojumos. Komisija savos sākotnējos konstatējumos, kas sniegti 2024. gada 1. jūlijā, pauda bažas par to, ka *Meta* modelis "piekrīti vai maksā" var nenodrošināt reālu alternatīvu lietotājiem, kuri nevēlas piekrist savu personas datu apstrādei. 2024. gada augustā Eiropas Datu aizsardzības kolēģija ("EDAK") saskaņā ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR) 64. panta 2. punktu pieņēma atzinumu par "piekrīti vai maksā" modeļiem, ko ievieš lielas tiešsaistes platformas. 2024. gada 13. novembrī *Meta* atjaunināja savu modeli "piekrīti vai maksā" tādējādi, ka nodrošināja tā dēvēto "mazāk personalizēto alternatīvu". Papildus izpētei par *Meta* atbilstību laikā pirms 2024. gada 13. novembra Komisija pašlaik novērtē arī *Meta* pārskatīto atbilstības nodrošināšanas risinājumu. Attiecībā uz datu pārnesamību un piekļuvi tiem vārtziņi 2024. gadā sāka uzlabot savus datu pārnesamības risinājumus nolūkā tuvināties reāllaika, nepārtrauktas datu pārnesamības un piekļuves nodrošināšanai, lai galalietotāji varētu viegli pārnest savus datus un komerciālie lietotāji varētu viegli piekļūt saviem datiem. Visi noteiktie vārtziņi 2024. gadā īstenoja risinājumus. To skaitā ir datu pārsūtīšanas risinājumi, kas

[35] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1689.

[36] Nekas šajā ziņojumā neapstiprina vārtziņu īstenotos atbilstības nodrošināšanas pasākumus kā pilnīgi vai daļēji atbilstīgus DTA.

[37] Komisija ir sadarbojusies ar Īrijas Datu aizsardzības komisiju, kura arī saskaņā ar VDAR veic izpēti par *Meta* modeli "piekrīti vai maksā", lai nodrošinātu pilnīgu saskaņotību ES tiesību aktu piemērošanā.

ļauj galalietotājiem, piemēram, *Google Search, Facebook* vai *TikTok* galalietotājiem piešķirt pilnvarotām trešām personām piekļuvi saviem vēsturiskajiem un nākotnes datiem, kurus šīs trešās personas var izmantot, lai piedāvātu konkurējošus vai inovatīvus pakalpojumus. Turklāt jau ieviestie un ievērojami uzlabotie datu pārsūtīšanas risinājumi ļauj dažādu izraudzīto pakalpojumu (piemēram, *Amazon Marketplace, Booking.com* vai *YouTube*) komerciālajiem lietotājiem piekļūt datiem, kurus tie ģenerē minētajos pakalpojumos.

(31) Komisija, apspriežoties ar vārtziņiem un plašu ieinteresēto trešo personu loku, ir cieši uzraudzījusi šo jauno rīku darbību. Komisija iesaistījās intensīvā regulatīvā dialogā ar visiem vārtziņiem, lai mudinātu tos attiecīgā gadījumā uzlabot savus atbilstības nodrošināšanas risinājumus, pamatojoties uz trešo personu atsauksmēm. Nākamajos vārtziņu atbilstības ziņojumos, kas jāiesniedz 2025. gada martā, būtu jāatspoguļo daži no šiem uzlabojumiem, kā arī pašreizējais darbs. Komisija turpinās apkopot tirgus dalībnieku atsauksmes par to, vai īstenotie risinājumi ir efektīvi Digitālo tirgu akta mērķu sasniegšanā.

b) **Mobilo ekosistēmu atvēršana**

(32) Sāncensības un taisnīguma mērķi vārtziņu ekosistēmās ietver patērētāju izvēles iespēju, kas dod iespēju galalietotājiem piekļūt dažādiem un inovatīviem produktiem un pakalpojumiem, kuri atbilst to vajadzībām, vienlaikus arī ļaujot tiem viegli pāriet starp alternatīviem produktiem un pakalpojumiem. To Digitālo tirgu akta noteikumu vidū, kam ir būtiska nozīme mobilo ekosistēmu atvēršanā, ir noteikumi, kas attiecas uz iespēju izstrādātājiem izplatīt lietotnes, izmantojot alternatīvus avotus[38], un noteikumi (it īpaši DTA 6. panta 3., 4. un 7. punkts), kas paredz efektīvu sadarbspēju, vienkāršu noklusējuma iestatījumu maiņu, atinstalēšanas iespēju vai izvēles ekrāna parādīšanu.

*Noklusējuma iestatījumi, izvēles ekrāni un atinstalēšana*

(33) Viena no Komisijas izpildes nodrošināšanas prioritātēm ir bijusi novērst to, ka vārtziņi izmanto ar patērētāju rīcību saistītu neobjektivitāti, balstoties uz noklusējuma iestatījumiem, un dot galalietotājiem iespēju viegli pārslēgties starp dažādiem digitālajiem risinājumiem vārtziņu operētājsistēmā vai tīmekļa pārlūkprogrammā, kā paredzēts DTA 6. panta 3. punktā. Ierobežojot vārtziņu spēju novirzīt cilvēkus uz saviem produktiem vai pakalpojumiem, komerciālajiem lietotājiem, piemēram, alternatīvu tīmekļa pārlūkprogrammu un meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem, ir iespēja palielināt savu redzamību un uzlabot piedāvātos produktus un pakalpojumus. Šī pieaugošā sāncensība vārtziņu pakalpojumu jomā nozīmē plašākas iespējas galalietotājiem.

(34) Komisija ir izlēmīgi rīkojusies, lai nodrošinātu, ka vārtziņi ātri sniedz lietotājiem plašāku izvēli. Komisija 2024. gada 25. martā sāka procedūru pret *Apple*, tādējādi reaģējot uz pierādījumiem, ka vārtzinis faktiski nepilda savus pienākumus ļaut galalietotājiem viegli mainīt noklusējuma iestatījumus *iOS* (arī izmantojot tīmekļa pārlūkprogrammas izvēles ekrānu) vai atinstalēt uzņēmuma *Apple* lietojumprogrammas *iOS*. Komisija arī iesaistījās intensīvā informācijas apmaiņā par regulējumu ar *Alphabet* un *Microsoft*, kuriem arī ir jānodrošina galalietotājiem iespēja viegli pārslēgt noklusējuma iestatījumus un atinstalēt lietojumprogrammas.

(35) Komisijas centieni ir devuši skaidrus un taustāmus rezultātus. Uzņēmums *Apple* 2024. gada augustā paziņoja par vairākām izmaiņām: tas likvidēja vairākus problēmas lietotāja maršrutā, kas jāveic, lai izvēlētos tīmekļa pārlūkprogrammu izvēles ekrānā, un palielināja to lietojumprogrammu skaitu, kurām galalietotāji var pārslēgt

[38] Piemēram, trešo personu lietotņu veikali.

noklusējuma iestatījumus vai kuras var atinstalēt. Ir arī jauna sadaļa par lietotņu noklusējuma iestatījumiem, kas atvieglo noklusējuma iestatījumu maiņu. Šīs izmaiņas tagad ir ieviestas gan operētājsistēmā *iOS*, gan *iPadOS*. Uzņēmums *Apple* plāno ieviest turpmākus atjauninājumus 2025. gada pavasarī. Komisija turpinās cieši uzraudzīt *Apple* īstenotos pasākumus un to, vai vārtzinis faktiski ievēro DTA.

(36) Uzņēmums *Alphabet* tagad parāda uzlabotu izvēles ekrānu meklētājprogrammās un tīmekļa pārlūkprogrammās *Chrome* un *Pixel*, kas pakāpeniski tiek ieviests visās *Android* ierīcēs. Uzlabotajā ekrānā lietotājiem ir iekļauts pilnīgi nejaušināts pieejamo alternatīvo pakalpojumu saraksts. Komisija turpina iesaistīties regulatīvajā dialogā ar *Alphabet* par izvēles ekrānu ieviešanu un pasākumiem, kas īstenoti saistībā ar noklusējuma iestatījumu vienkāršu pārslēgšanu un lietotņu atinstalēšanu.

(37) Uzņēmums *Microsoft* savu tīmekļa pārlūkprogrammu un tiešsaistes meklētājprogrammu lietotnes padarīja atinstalējamas *Windows* operētājsistēmā. Tas arī pārtrauca rādīt ieteikumus dažādās *Windows* saskarnēs iestatīt *Edge* kā noklusējuma tīmekļa pārlūkprogrammu lietotājiem Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ). Komisija pastāvīgi pārskata uzņēmuma *Microsoft* atbilstības nodrošināšanas plānu, lai nodrošinātu, ka tas efektīvi izpilda visus savu pienākumu aspektus.

(38) Kopumā tādējādi tiek radīts vairāk tirgus iespēju, jo galalietotāji EEZ var efektīvāk atklāt un instalēt alternatīvus risinājumus un, ja vēlas, var iestatīt tos kā savu noklusējuma izvēli. Turklāt Komisija turpina izvērtēt, vai ir vajadzīgi turpmāki uzlabojumi, lai nodrošinātu patiesas izvēles iespējas.

*Novirzīšana*

(39) Komisija 2024. gada 25. martā sāka divas izpētes par uzņēmumiem *Apple* un *Alphabet*, kuri nodrošina galvenos kanālus lietojumprogrammu (lietotņu) izplatīšanai mobilajās ierīcēs EEZ. Izpēte tika sākta, lai pārbaudītu, vai abi vārtziņi ir izpildījuši DTA 5. panta 4. punktā noteikto pienākumu, saskaņā ar kuru tiem ir jāļauj lietotņu izstrādātājiem, no kuriem daudzi ir Eiropas mazie un vidējie uzņēmumi un jaunuzņēmumi, bez maksas virzīt patērētājus uz piedāvājumiem ārpus vārtziņu lietojumprogrammu veikaliem (lietotņu veikaliem).

(40) Komisija 2024. gada 24. jūnijā informēja uzņēmumu *Apple* par savu sākotnējo viedokli, ka tā *App Store* politika ir pretrunā DTA sakarā ar ierobežojumiem lietotņu izstrādātājiem, kuri patērētājiem popularizē ārējos piedāvājumus un saturu, tādējādi liedzot galalietotājiem alternatīvas un, iespējams, lētākas iegādes iespējas.

*Sadarbspēja*

(41) Godīgi un sāncensīgi tirgi arī paļaujas uz sadarbspēju, lai sekmīgi attīstītos un tādējādi nepieļautu, ka vārtziņi kavē konkurenci, izmantojot savas dubultās lomas[39], ko izraisa produktu integrācija. Atvieglojot alternatīvu pakalpojumu sniedzēju piekļuvi vārtziņu kritiski svarīgajām funkcijām, Komisija cenšas aizsargāt šo alternatīvo pakalpojumu sniedzēju spēju konkurēt, turpinot inovācijas.

(42) Komisija 2024. gada 19. septembrī sāka divas specifikācijas procedūras, lai palīdzētu *Apple* izpildīt tā DTA noteiktos sadarbspējas pienākumus saskaņā ar DTA 6. panta 7. punktu. Pirmā procedūra ir vērsta uz vairākiem *iOS* savienotības līdzekļiem un funkcijām, ko galvenokārt izmanto savienotajām ierīcēm (piemēram, viedpulksteņiem vai austiņām) un to darbībā. Otrā procedūra ir vērsta uz procesu, ko *Apple* ir izveidojis,

[39] Vārtziņiem var būt divas saistītas lomas, piemēram, tas ir gan kritiski svarīga pakalpojuma sniedzējs, gan konkurents vienā un tajā pašā tirgū. "Divējādā lomā" vārtzinis var izmantot savu kontroli pār būtiskām funkcijām, lai dotu priekšroku saviem produktiem vai pakalpojumiem un tādējādi apgrūtinātu konkurenci, ko rada alternatīvo pakalpojumu sniedzēji.

lai apstrādātu sadarbspējas pieprasījumus, ko iesnieguši *iOS* un *iPadOS* izstrādātāji un trešās personas. Komisija 2024. gada 19. decembrī nosūtīja *Apple* sākotnējos konstatējumus saistībā ar abām specifikācijas procedūrām un vienlaikus uzsāka divas attiecīgas sabiedriskās apspriešanas.

(43) Sadarbspējas trūkums arī ļauj vārtziņiem, kas sniedz ziņojumapmaiņas pakalpojumus, gūt labumu no spēcīga tīkla ietekmes, kas darbojas kā šķērslis, kavējot pārslēgšanos un ierobežojot patērētāju izvēli un pakalpojumu sniedzēju sāncensību. Šajā kontekstā Komisija uzrauga *Meta* progresu *WhatsApp* un *Messenger* sadarbspējas nodrošināšanā saskaņā ar Digitālo tirgu aktā noteikto pienākumu. Pēc Komisijas un trešo personu atsauksmēm uzņēmums *Meta* ir veicis dažas izmaiņas savā risinājumā. Komisija uzrauga šīs norises, lai nodrošinātu, ka ieinteresētās trešās personas var efektīvi izmantot *WhatsApp* un *Messenger* sadarbspējas iespējas.

*Alternatīvi izplatīšanas kanāli*

(44) Sāncensības nodrošināšana attiecībā uz lietotņu un lietotņu veikalu izplatīšanu ļauj komerciālajiem lietotājiem brīvi izlemt, kurus kanālus tie vēlas izmantot savu lietotņu izplatīšanai, savukārt galalietotājiem nodrošina iespēju brīvi piekļūt šīm lietotnēm vai lietotņu veikaliem ārpus vārtziņa platformas pamatpakalpojumiem. Lai nodrošinātu sāncensību, kas gan komerciālajiem lietotājiem, gan galalietotājiem sniedz lielāku izvēli un veicina inovāciju, vārtziņi nedrīkst noteikt galalietotājiem ierobežojumus attiecībā uz to, kurām lietotnēm vai lietotņu veikaliem tie var piekļūt.

(45) Praksē tas nozīmē, ka uzņēmumam *Apple* ir jāļauj *iPhone* ierīču galalietotājiem instalēt lietotnes, neizmantojot paša uzņēmuma *Apple* lietotņu veikalu *App Store*, piemēram, jādod iespēja instalēt un izmantot trešo personu lietotņu veikalus un tieši lejupielādēt lietotnes no tīmekļa. DTA noteiktie pienākumi, kas *Apple* ir jāievēro kopš 2024. gada marta, ir devuši rezultātus – Eiropas Savienībā ir atvērti vairāki trešo personu lietotņu veikali, piemēram, *AltStore*, *Aptoide* un *Epic*.

(46) Lai gan tās ir pozitīvas norises, Komisija, cenšoties panākt rezultatīvu sāncensību, 2024. gada 24. jūnijā sāka izpēti par *Apple* atbilstību DTA attiecībā uz līguma noteikumiem, ko *Apple* piemēroja izstrādātājiem, kuri vēlas nodrošināt trešo personu lietotņu veikalus vai piedāvāt savas lietotnes ar šādu lietotņu veikalu starpniecību. Izpētē īpaši tiek izskatīti šādi jautājumi: *Apple* piedāvātā pamattehnoloģijas maksa, kas nozīmē to, ka trešo personu lietotņu veikalu un trešo personu lietotņu izstrādātājiem ir jāmaksā maksa 0,50 EUR apmērā par katru instalēto lietotni, lietotāju daudzpakāpju maršruts, ko *Apple* ir noteicis alternatīvu lietotņu veikalu vai lietotņu lejupielādei un instalēšanai operētājsistēmā *iOS*, un atbilstības prasības izstrādātājiem, lai tie varētu piedāvāt alternatīvus lietotņu veikalus vai tieši izplatīt lietotnes no tīmekļa *iOS* operētājsistēmā.

(47) Tāpat kā *Apple*, arī *Alphabet* ir jānodrošina, ka tā *Android* operētājsistēmā tiek efektīvi iespējoti alternatīvi lietotņu izplatīšanas avoti. Komisija turpina sadarboties ar *Alphabet* un ieinteresētajām trešām personām, lai kliedētu iespējamās bažas par *Alphabet Android* noteikumu faktisku atbilstību Digitālo tirgu aktam.

c) **Godīga meklēšana tiešsaistē**

(48) Vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšana un aizsardzība pret diskriminējošu praksi ir viens no priekšnosacījumiem godīgai meklēšanai un sāncensīgiem tiešsaistes meklēšanas tirgiem. Ņemot vērā iepriekš minēto, DTA mērķis ir aizsargāt komerciālos lietotājus no negodīgas konkurences, ko rada vārtziņu pakalpojumi, un piedāvāt citiem tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem vairāk iespēju izstrādāt jaunas meklēšanas alternatīvas.

(49) DTA 6. panta 5. punktā noteiktais aizliegums piešķirt prioritāti saviem produktiem un pakalpojumiem ir plašs un attiecas uz visiem šādas prioritāšu noteikšanas veidiem. Runājot par *Alphabet*, tas attiecas uz tā vertikālās meklēšanas pakalpojumiem, kas ierindoti vai iegulti *Google Search* meklēšanas rezultātos. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad *Alphabet* pret saviem satura pakalpojumiem izturas labvēlīgāk nekā pret citiem satura nodrošinātājiem, kas arī ir ierindoti *Google Search* meklēšanas rezultātos. Komisija 2024. gada 25. martā sāka procedūru pret *Alphabet*, jo pastāvēja bažas, ka vārtzinis dod priekšroku saviem vertikālās meklēšanas vai satura pakalpojumiem, nevis līdzīga veida konkurentiem, kuri darbojas tādās jomās kā viesmīlība, ceļošana, e-komercija vai satura radīšana, tādējādi pārkāpjot DTA 6. panta 5. punktu.

(50) Turklāt DTA 6. panta 11. punktā ir noteikts, ka izraudzītajām meklētājprogrammām ir jānodrošina klikšķu un vaicājumu datu kopīgošana ar alternatīviem meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem. Šis pienākums ir paredzēts, lai veicinātu sāncensību, ko rada trešo personu meklētājprogrammas.

(51) 2024. gada martā *Alphabet* ierosināja datu licencēšanas risinājumu, lai izpildītu DTA noteikto pienākumu kopīgot ranžējuma, vaicājumu, klikšķu un skatījumu datus. Komisija pašlaik izvērtē minētā licencēšanas risinājuma atbilstību DTA 6. panta 11. punktam. Komisija šajā jautājumā ir sazinājusies ar *Alphabet* un potenciālajiem labuma guvējiem. Tā ir arī apspriedusi nosacījumus efektīvai datu kopīgošanai saskaņā ar DTA 6. panta 11. punktu ar datu aizsardzības iestādēm, īpaši ALG kontekstā.

d) **Tiešsaistes tirdzniecības vietas**

(52) Mērķis izveidot godīgu un sāncensīgu uzņēmējdarbības vidi tiešsaistes tirdzniecības vietām un tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem tiek īstenots, piemērojot virkni DTA noteikumu, piemēram, noteikumus, ar kuriem aizliedz paritātes klauzulas, aizliedz piešķirt sev priekšrocības ranžējumā, mazina negodīgas datu priekšrocības un veicina datu piekļūstamību lietotājiem un to pārnesamību.

(53) Ar DTA ir aizliegta jebkāda veida paritāte (šaura vai plaša), un tas ietver ar cenu nesaistītu komercpraksi, tai skaitā visus pasākumus, kuriem būtu tādas pašas sekas kā paritātes klauzulai. Tādējādi DTA ir paredzēta iespēja komerciālajiem lietotājiem diferencēt komerciālos noteikumus dažādos izplatīšanas kanālos. Tādējādi DTA mērķis ir novērst paritātes radītos šķēršļus komerciālo lietotāju iespējām piedāvāt preces vai pakalpojumus, izmantojot alternatīvas platformas un tiešās pārdošanas kanālus. Šāds ierobežojums attiecas uz visiem pasākumiem ar paritātes klauzulām līdzvērtīgu ietekmi, piemēram, palielinātām komisijas maksām vai komerciālo lietotāju piedāvājumu izņemšanai no sortimenta.

(54) Šajā sakarā uzņēmums *Booking* norādīja[40], ka, lai ievērotu DTA, tas, pirmkārt, savos vispārīgajos noteikumos ir svītrojis EEZ no to teritoriju saraksta, uz kurām attiecas paritātes nosacījumi, un, otrkārt, ir ieviesis šo noteikumu atjauninātu versiju, kurā vairs nav atsauces uz paritāti[41]. *Booking* arī norādīja, ka ir pārtraucis izmantot ārējās cenas kā ieguldījumu savās *premium* programmās.

(55) *Amazon* ziņoja, ka saskaņā ar tā pašnovērtējumu tas nav izmantojis paritātes klauzulas, kuras būtu nesaderīgas ar DTA. Citi vārtziņi ziņoja par uz nākotni vērstiem atbilstības nodrošināšanas mehānismiem, kam būtu jānovērš paritātes pienākumu ieviešana

[40] bookingholdings.com/wp-content/uploads/2024/11/DMA-Compliance-Report.pdf.
[41] Šī versija tika paziņota komerciālajiem lietotājiem, kā arī atbilstības nodrošināšanas seminārā 2024. gada novembrī.

nākotnē attiecībā uz komerciālajiem lietotājiem[42]. Komisija turpinās uzraudzīt un novērtēt, vai attiecīgie DTA noteiktie pienākumi tiek faktiski izpildīti, vai pastāv to apiešanas risks un vai vārtziņi var izmantot alternatīvus pasākumus ar līdzīgu ietekmi.

(56) Tāpat kā tiešsaistes meklēšanai piemērojamais aizliegums, Digitālo tirgu aktā noteiktais aizliegums piešķirt prioritāti saviem produktiem un pakalpojumiem attiecas arī uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem. Aizlieguma mērķis ir nodrošināt godīgas un sāncensīgas tiešsaistes tirdzniecības vietas tūkstošiem komerciālo lietotāju, kas tieši konkurē ar vārtziņu produktiem un pakalpojumiem šo vārtziņu platformās. Tas savukārt rada ieguvumu galalietotājiem, kuri tādējādi var atrast plašāku produktu un pakalpojumu klāstu vārtziņu platformās. Kā paziņots 2024. gada 25. martā, Komisija ir veikusi sākotnējus izpētes pasākumus, lai novērtētu *Amazon* atbilstību DTA saistībā ar tā iespējamo praksi piešķirt prioritāti saviem produktiem un pakalpojumiem.

### 3. Informācija par koncentrācijām

(57) Saskaņā ar DTA 14. pantu vārtziņiem ir jāinformē Komisija par jebkādu plānotu koncentrāciju, ja vienības, kas apvienojas, vai koncentrācijas mērķuzņēmums sniedz platformas pamatpakalpojumus vai jebkurus citus pakalpojumus digitālajā nozarē vai dara iespējamu datu vākšanu.

(58) 2024. gadā Komisija no vārtziņiem saņēma 15 iesniegumus par plānoto koncentrāciju. Saskaņā ar DTA 14. pantu vārtziņu iesniegtās informācijas nekonfidenciāli kopsavilkumi deviņiem no šiem iesniegumiem[43] tika publicēti Komisijas tīmekļa vietnē, norādot paziņošanas datumu un uzņēmumu identitāti.

(59) Īpaši vairāki iesniegumi, kas saņemti saskaņā ar DTA 14. pantu un kas attiecās uz nolīgumiem par talantu piesaisti, kas ir prakse, kuru dēvē arī par "*acqui-hiring*", t. i., uzņēmuma iegādi tā darbinieku un talantu dēļ[44]. Šādiem darījumiem var būt dažādi veidi. Tie parasti ietver līgumus par mērķuzņēmuma galveno darbinieku pieņemšanu darbā, bet ne vienmēr ietver mērķuzņēmuma akciju/pamatkapitāla daļu vai aktīvu iegādi. Tas, vai "*acqui-hiring*" darījums ir koncentrācija Regulas (EK) Nr. 139/2004 3. panta izpratnē, ne vienmēr ir skaidrs, un var būt vajadzīga katra gadījuma rūpīga analīze[45].

(60) DTA 14. panta mērķis ir uzlabot vārtziņu veikto iegāžu pārredzamību un ļaut Komisijai apzināt plašākas iegādes tendences digitālajā nozarē. Turklāt Komisija dalās ar informāciju par minētajām iegādēm ar dalībvalstīm. Tās savukārt var izmantot šo informāciju apvienošanās kontroles nolūkos valsts līmenī. Ja dalībvalstīm ir nacionālā jurisdikcija attiecībā uz koncentrācijas darījumiem, valstu kompetentās iestādes ("VKI") tomēr var nodot tos izskatīšanai Komisijai.

## IV. PATĒRĒTĀJU PROFILĒŠANAS METOŽU REVIDĒTĀ APRAKSTA NOVĒRTĒJUMS

(61) Saskaņā ar DTA 15. pantu atbilstoši DTA 3. panta 9. punktam vārtziņiem ir jāiesniedz

[42] Arī saistībā ar DTA 5. panta 3. punkta ievērošanu *Alphabet* identificēja attiecīgos līgumus saistībā ar *Play Store* un *Maps*, kuros, iespējams, bija iekļautas paritātes klauzulas. *Alphabet* 2024. gada sākumā nosūtīja atbrīvojumu no minētajiem līgumiem. *Apple* uzskatīja, ka jau pirms 2024. gada 7. marta ir ievērojis 5. panta 3. punktu attiecībā uz savu lietotņu veikalu *App Store*.

[43] Atlikušie 2024. gadā saņemtie iesniegumi regulāri un ne agrāk kā četrus mēnešus pēc informācijas saņemšanas tiks publicēti 2025. gadā.

[44] Sk., piemēram, *Microsoft*/*Inflection AI, Inc.*, par ko saskaņā ar DTA 14. pantu ziņots 2024. gada 17. oktobrī.

[45] Piemēram, lietā *Microsoft*/*Inflection* Komisija uzskatīja, ka darījums aptvēra visus nepieciešamos aktīvus, lai nodotu uzņēmuma *Inflection* stāvokli tirgū uzņēmumam *Microsoft*, un secināja, ka darījums ir koncentrācija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 139/2004 3. pantu. Sk.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4727.

Komisijai neatkarīgi revidēts apraksts par visiem patērētāju profilēšanas paņēmieniem, ko tie izmanto jebkuram no platformas pamatpakalpojumiem vai starp pamatpakalpojumiem, kuri uzskaitīti lēmumos par vārtziņu statusa noteikšanu. Vārtziņiem būtu jāpublicē arī apraksta pārskats. Revidēto aprakstu iesniegšanas un pārskata publicēšanas termiņš ir seši mēneši pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par vārtziņa statusa noteikšanu. Vārtziņiem ir arī katru gadu jāatjaunina šie dokumenti.

(62) Diskusijās pirms atbilstības nodrošināšanas termiņa Komisija bija gatava sniegt norādījumus un konsultācijas vārtziņiem laikā, kad tie gatavojas ziņošanas pienākumu pildīšanai.

(63) Sešiem 2023. gada 5. septembrī izraudzītajiem vārtziņiem līdz 2024. gada 7. martam bija jāiesniedz Komisijai savi revidētie ziņojumu apraksti un jāpublicē attiecīgie publiskie pārskati. Līdz minētajam datumam Komisija bija saņēmusi šādu ziņojumu revidētus aprakstus no *Alphabet*, *Amazon*, *Apple*, *Meta* un *Microsoft*. *ByteDance* revidētais apraksts tika saņemts ar nelielu kavēšanos, proti, 2024. gada 9. aprīlī, par ko Komisija tika iepriekš informēta. Uzņēmums *Booking Holdings*, kuram 2024. gada 13. maijā tika noteikts vārtziņa statuss, 2024. gada 13. novembrī iesniedza revidēto aprakstu un publicēja attiecīgo publisko pārskatu. Kā noteikts DTA 15. panta 1. punktā, Komisija pienācīgi nosūtīja visus revidētos aprakstus Eiropas Datu aizsardzības kolēģijai (“EDAK”).

(64) Komisija vārtziņiem sniedza atsauksmes par to revidētajiem ziņojumiem un turpinās analizēt visus materiālus, ko vārtziņi iesnieguši Komisijai saskaņā ar DTA 15. pantu. Vajadzības gadījumā Komisija apsvērs turpmākus pasākumus, piemēram, veidnes atjaunināšanu[46]. Tā arī turpinās sadarboties ar EDAK un ALG attiecībā uz DTA 15. pantu kā iespējamu interešu jomu, kas varētu interesēt cita starpā arī Eiropas un valstu datu aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības iestādes.

## V. SADARBĪBA STARP KOMISIJU UN VALSTU IESTĀDĒM

(65) DTA ir noteikti vispārējie principi, kas reglamentē mijiedarbību starp DTA un citiem attiecīgajiem Savienības juridiskajiem instrumentiem, piemēram, ar tiesību aktiem konkurences, datu aizsardzības un patērētāju aizsardzības jomā. Šie principi ir izklāstīti DTA 1. panta 5. punktā un 1. panta 6. punktā. Turklāt DTA 37. pantā ir paredzēts, ka Komisija un dalībvalstis cieši sadarbojas un koordinē savas izpildes nodrošināšanas darbības, lai panāktu to pieejamo juridisko instrumentu saskaņotu, efektīvu un papildinošu izpildi, kurus piemēro vārtziņiem. DTA 38. pantā ir noteikts, ka Komisijai un VKI, kas īsteno konkurences noteikumus, savstarpēji jāsadarbojas, izmantojot Eiropas Konkurences tīklu (EKT).

(66) Saskaņā ar DTA 38. pantu Komisija, izmantojot EKT, cieši sadarbojās ar VKI un koordinēja attiecīgās darbības, tādējādi turpinot seno ciešo sadarbību, izmantojot šo sistēmu, kas aizsākusies pirms vairāk nekā 20 gadiem. Jo īpaši, Komisija un VKI sistemātiski informēja cita citu par savām attiecīgajām izpildes nodrošināšanas darbībām saskaņā ar DTA 38. panta 1. punktu. Šīs informācijas apmaiņas un EKT darba rezultātā Komisija un VKI 2024. gadā labi un efektīvi sadarbojās un koordinēja attiecīgās darbības.

(67) Komisija 2024. gadā no VKI saņēma vienu paziņojumu saskaņā ar DTA 38. panta 2. punktu par nodomu sākt izpēti attiecībā uz vārtzini, pamatojoties uz DTA 1. panta 6. punktā minētajiem valsts tiesību aktiem, un divus paziņojumus saskaņā ar DTA 38. panta 3. punktu par nodomu noteikt vārtziņiem pienākumus, pamatojoties uz tiem pašiem tiesību aktiem. Šie paziņojumi tika iesniegti papildus VKI paziņojumiem

[46] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/system/files/2023-12/Article%2015%20DMA%20Template%20%28consumer%20profiling%20report%29.pdf.

saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1/2003.

## VI. DIGITĀLO TIRGU AKTA AUGSTA LĪMEŅA GRUPA[47]

(68) Digitālo tirgu akta augsta līmeņa grupa ("ALG") tika izveidota ar Komisijas 2023. gada 23. marta lēmumu, pamatojoties uz DTA 40. pantu[48]. Grupu veido Eiropas struktūras un tīkli, kas noteikti DTA, un tā ir izveidota kā ekspertu grupa saskaņā ar Komisijas Lēmumu, ar ko nosaka horizontālus noteikumus par Komisijas ekspertu grupu izveidi un darbību[49]. ALG vada Komisija, kas papildus piedāvā grupas sekretariāta atbalstu. ALG mērķis ir atbalstīt DTA un citu nozarei specifisku noteikumu, kas piemērojami vārtziņiem, saskaņotu un rezultatīvu īstenošanu.

(69) ALG ir arī būtiska loma DTA un nozarei specifisku noteikumu mijiedarbības apzināšanā un novērtēšanā. Turklāt, veicot tirgus izpēti par jauniem pakalpojumiem un praksi, Komisija var arī izmantot attiecīgo nozares struktūru un tīklu speciālās zināšanas un pieredzi[50].

(70) 2024. gadā tika izveidotas trīs tematiskās apakšgrupas, kurās galvenā uzmanība tika pievērsta ar datiem saistītiem pienākumiem, DTA 7. pantam (sadarbspēja) un mākslīgajam intelektam ("MI")[51]. Papildus marta plenārsesijai šīs trīs apakšgrupas kopumā rīkoja septiņas sanāksmes[52].

(71) Attiecībā uz plenārsēdes darbu ALG locekļi apstiprināja savu pirmo kopīgo paziņojumu, kurā uzsvērta ALG nostāja attiecībā uz mākslīgo intelektu. Paziņojumā ir precizēts, ka, ciktāl MI sistēmas ir integrētas noteiktos platformas pamatpakalpojumos, uz tām attieksies Digitālo tirgu aktā paredzētie pienākumi[53].

(72) Būtiskas norises MI jomā mudināja izveidot ar MI jautājumiem saistītu apakšgrupu, kuras pirmā sanāksme notika 2024. gada oktobrī. Tas deva iespēju uzaicināt vārtziņus iepazīstināt ar savām MI iniciatīvām un atbildēt uz ALG locekļu jautājumiem[54]. Tā arī bija iespēja Savienības MI birojam iepazīstināt ar MI aktu un MI padomi, savukārt ALG locekļi apsprieda darbu, kas saistībā ar MI notiek to tīklos vai struktūrās.

(73) Ar datiem saistīto pienākumu apakšgrupa 2024. gadā rīkoja četras sanāksmes[55]. Galvenās aplūkotās jomas ietvēra DTA 5. panta 2. punktā noteikto pienākumu saņemt piekrišanu to datu kombinēšanai, kas saņemti no izraudzītajiem pakalpojumiem, ar datiem, kas iegūti no atsevišķiem pakalpojumiem, kā arī šī pienākuma īstenošanu uzņēmumā *Meta* un minētā noteikuma mijiedarbību ar VDAR[56]. Pēc tam, kad ALG locekļi pagarināja šīs apakšgrupas pilnvaras, tā kopš savas otrās sanāksmes ir paplašinājusi savas pilnvaras[57]. Pilnvaras tagad aptver arī Komisijas darbu attiecībā uz

---

[47] DTA kontekstā Digitālo tirgu akta augsta līmeņa grupa ir sinonīms Digitālo regulatoru augsta līmeņa grupai.
[48] https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/High_Level_Group_on_the_DMA_0.pdf.
[49] Komisijas Lēmums C(2016) 3301 final, ar ko nosaka horizontālus noteikumus attiecībā uz Komisijas ekspertu grupu izveidi un darbību.
[50] Turpat. Regulas 40. panta 7. punkts.
[51] Apakšgrupu darba pamatā ir individuāli darba uzdevumi.
[52] Sīkāku informāciju par katru ALG plenārsēdi vai apakšgrupas sanāksmi, arī darba kārtības un sanāksmju protokolus, sk.: https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=lv&groupId=3904&fromMembers=true&memberType=5&memberId=111640.
[53] Turklāt dokumentā ir noteikti sadarbības virzieni, kā arī galvenās ar MI saistītās jomas, kurām vajadzīga papildu uzraudzība un koordinēta izpildes nodrošināšana.
[54] *Apple*, *Microsoft* un *Meta* piedalījās klātienē, savukārt *Alphabet* nosūtīja informatīvu piezīmi, kas tika izplatīta ALG locekļiem.
[55] 2024. gada februārī, aprīlī, septembrī un oktobrī.
[56] Šajā sakarā EDAK iepazīstināja ar Atzinumu 08/2024 par derīgu piekrišanu lielu tiešsaistes platformu īstenoto modeļu "piekrist vai maksāt" kontekstā, kas pieņemts 2024. gada 17. aprīlī.
[57] Tai skaitā attiecībā uz 6. panta 9. punktu, 6. panta 10. punktu un 6. panta 11. punktu kopā ar 5. panta 2. punktu.

piekļuvi datiem un to pārnesamību, kā arī ranžējuma, vaicājumu, klikšķu un skatījumu datu kopīgošanu, ko veic tiešsaistes meklētājprogrammas. Diskusijās uzmanība tika pievērta arī patērētāju profilēšanas ziņojumiem, ko vārtziņi iesnieguši saskaņā ar DTA un EDAK un Komisijas kopīgajiem norādījumiem par mijiedarbību starp VDAR un DTA, ar kuriem tika iepazīstināta arī 7. panta apakšgrupa.

(74) Turklāt 2024. gada aprīlī un septembrī tika sasaukta 7. panta apakšgrupa, kuras diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta jaunākajām norisēm attiecībā uz izraudzīto numurneatkarīgo starppersonu sakaru pakalpojumu atbilstību[58] un arī standartpiedāvājumam un efektīviem lietotāju atklāšanas mehānismiem.

(75) Galvenais secinājums, kas tika uzsvērts gan plenārsēdes, gan apakšgrupas līmenī, ir nepieciešamība nodrošināt netraucētu sadarbību starp dažādiem politikas instrumentiem un novērst to, ka vārtziņi izmanto vienu politiku, lai izvairītos no citas politikas. Raugoties nākotnē, ALG formāti atvieglos nepieciešamo sadarbību un koordināciju, lai nodrošinātu to, ka DTA izpilde joprojām ir stabila un paredzama.

[58] "*Over-the-top* (*OTT*) ziņojumapmaiņas pakalpojumi" vai vienkārši "ziņojumapmaiņas lietotnes".